

Asia: VN/1972/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

Ammatillisten oppilaitosten verkosto AMEO toteaa Opetus- ja kulttuuriministeriön laatiman koulutuspoliittisen selonteon sisältävän keskeiset näkökohdat nykytilasta ja tulevaisuuskuvasta. AMEO-verkosto toivoo kuitenkin seuraavien näkökohtien osalta kiinnitettävän erityishuomiota:

Toisen asteen koulutuksen laatua, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskien AMEO-verkosto toteaa, että jyrkkenevä sukupuolten välinen eriytyminen koulumenestyksessä on kasvava eriarvoisuustekijä ja vaatii konkreetteja toimenpiteitä heti lähitulevaisuudessa. Alueellisena ja molempien kotimaisten kielten osalta yhdenvertaisuutena tulee huomioida koko maata kattava mahdollisuus hakea kohtuullisen tavoitettavuuden päässä olevaan koulutukseen. Menetelmällisenä apuna tulee kehittää digitaalisia etäopetuksen muotoja sekä asumisen läheisyydessä olevia mahdollisuuksia tuettuun työelämäharjoitteluun. Pienenevät ikäluokat uhkaavat erityisesti syrjäseutujen ja ruotsinkielisten opiskelijoiden mahdollisuuksia hakea itselleen soveltuvaa ammatillista koulutuspolkua harventuvan oppilaitosverkoston vuoksi. Opiskelijoiden osalta heikkenevää kehityskulkua voidaan lieventää rahoituksellisilla ja nykyteknologian suomilla ratkaisuilla.

Yhdenvertaisuutta toisen asteen koulutuksessa koskien AMEO-oppilaitokset toteavat, että erilaisten oppijoiden tarpeet huomioidaan myös työelämässä tapahtuvana opiskelun tukena ja edelleen jatkuvan oppimisen tukimahdollisuutena läpi elämän. Rahoituksessa tulee huomioida kannustavuus niille työnantajille, jotka antavat työelämämahdollisuuksia vaativaa erityistä tukea tarvitseville nuorille ja aikuisille. Täsmätyökykyä löytyy kaikilta, mutta kannustimien puuttuminen heikentää tukea tarvitsevien mahdollisuuksia hakeutua työelämään.

Toisen asteen koulutuksen osalta on hyvä tahtotila madaltaa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen raja-aitoja. Tulevaisuusnäkökohdissa on huomioitava ammattisivistyksen mahdollistaminen koko ikäluokille, vaikka jatko-opintokelpoisuus ei välttämättä tavoita koko ikäluokkaa. Ammattisivistyksen osuutta voidaan kasvattaa jo perusopetuksen sisällöissä ja kannustaa työelämämahdollisuuksien tavoittamista yksilöllisten opintopolkujen kautta heti perusopetuksen jälkeen.

Kommentit lukuun 2. Visio/tavoitetila – koulutus ja tutkimus kohti 2040-lukua

-

Kommentit lukuun 3.1 Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.2 Toinen aste

-

Kommentit lukuun 3.3 Korkeakoulut

-

Kommentit lukuun 3.4 Tiede ja tutkittu tieto

-

Kommentit lukuun 3.5 Vapaa sivistystyö

-

Kommentit lukuun 3.6 Jatkuva oppiminen – työuran aikainen oppiminen

-

Kommentit lukuun 3.7 Opetus-, ohjaus- ja muu henkilöstö

-

Kommentit lukuun 3.8 Taide- ja kulttuurikasvatus ja -opetus ja taiteen perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.9 Opintotuki

-

Kommentit lukuun 3.10 Ruotsinkielisen koulutuksen tilanne, tavoitteet ja toimenpiteet

-

Kommentit lukuun 3.11 Maahanmuuttajataustaisten oppiminen ja oppimispolut

-

**Kommentit lukuun 4. Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän tilannekuva ja keskeiset muutostekijät.
Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat**

-

Kujala Jukka
Kiipulasäätiö, Kiipulan ammattiopisto - AMEO-oppilaitosverkosto